

Tuusulan hyvinvointisuunnitelma 2021-2025

Sisällys

Johdanto	2
Hyvinvointisuunnitelman perusta	3
Kunnan hyvinvoinnin edistämisen tehtävä	3
Kuntastrategia ja pormestariohjelma	3
Hyvinvointisuunnitelman laadinta.....	4
Tuusulalaisten hyvinvoinnin tila kuvattu hyvinvointikertomuksessa 2017-2021.....	5
Tuusulalaisten hyvinvointi ja korona-pandemian vaikutukset.....	6
Hyvinvointisuunnitelmaa toteuttavat suunnitelmat	6
Hyvinvointialueuudistus.....	7
Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelu	7
Alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma	8
Kuntastrategian 2021-2025 tavoitteet ja toimenpiteet.....	12
Hyvinvointisuunnitelman 2021-2025 tavoitteet ja toimenpiteet	15

Johdanto

Käynnissä on yksi Suomen historian merkittävimmistä hallinnollisista uudistuksista. Vuoden 2023 alusta lukien vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä 21 hyvinvointialueelle.

Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen on kuntien tärkein tavoite, joka on kirjattu kuntalain 1 §:ään. Tehtävä säilyy kunnalla myös hyvinvointialueuudistuksen käyttöönoton myötä. Kunnat vastaavat jatkossakin muun muassa varhaiskasvatuksesta, opetuksesta, liikunnasta ja kulttuurista.

Kunnan hyvinvointityön perusta on kirjoitettu kuntastrategiaan. Tuusulan kuntastrategian visiona on "Elämisen taidetta kestävästi kasvavassa Tuusulassa". Tuusulan visiota toteuttaa kolme strategista päämäärää - kasvu ja menestys, hyvä elämä ja kestävä kehittyminen - ja 14 valtuustokauden tavoitetta. Myös Tuusulan pormestariohjelma ottaa kantaa kunnan hyvinvoinnin edistämistehtävään ja sen painopisteisiin.

Kunnilla on lakisääteinen velvollisuus laatia laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma valtuustokausittain. Hyvinvointikertomus- ja suunnitelma on yksi kunnan strategisista asiakirjoista, joka syventää, täsmentää ja toteuttaa kuntastrategian tavoitteita tuusulalaisten hyvinvoinnin edistämisen osalta.

Alueellisilla hyte-toimijoilla, kuten maakuntien liitoilla, sairaanhoitopiireillä, sote-kuntayhtymillä ja tulevaisuudessa hyvinvointialueilla, on myös lakisääteinen velvollisuus laatia hyvinvointikertomus- ja suunnitelma. Alueellinen hyvinvointisuunnitelma määrittelee, mitä alueellinen toimija, kuten Keski-Uudenmaan sote kuntayhtymä ja myöhemmin Keski-Uudenmaan hyvinvointialue tekee yhdessä muiden toimijoiden kanssa asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi sekä eriarvoisuuden vähentämiseksi. Alueellinen hyvinvointisuunnitelma kuvaa kuntien ja alueen välistä yhteistyötä ja on tärkeä strategisen johtamisen väline.

Kuntien ja alueiden yhteisessä hyvinvoinnin edistämisen tehtävässä onnistuminen on erityisen tärkeää koronapandemian kurittamien kansalaisten ja yhteiskunnan kohdalla. Keväällä 2022 pandemia-aikaa on eletty jo kaksi vuotta ja pandemian vaikutukset ihmisten elämään ja yhteiskuntaan ovat olleet laajat niin hyvinvoinnin kuin terveyden edistämisen näkökulmista. Esimerkiksi yksinäisyyden kokeminen on lisääntynyt eri ikäisten keskuudessa. Hyvinvointisuunnitelmaan onkin kirjattu tavoitteita muun muassa yksinäisyyden vähentämiseksi.

Hyvinvointialueuudistuksen käyttöönotto vuosina 2022-2023 haastaa kunnat ja alueelliset toimijat kehittämään toimintatapojaan ja vahvistamaan yhteistyörakenteita. Tavoite on yhteinen – hyvinvoivat ja terveet asukkaat!

Hyvinvointisuunnitelman perusta

Kunnan hyvinvoinnin edistämisen tehtävä

Kuntalaisen hyvinvoinnin edistäminen on kuntien tärkein tavoite, joka on kirjattu kuntalain 1 §:ään. Tehtävä säilyy kunnalla myös hyvinvointialueuudistuksen käyttöönoton myötä.

Hyvinvointi merkitsee jokaiselle asukkaalle erilaisia asioita. Asukkaiden hyvinvointi ja hyvinvoinnin vahvistamisen edellytykset rakentuvat yhteistyössä eri toimijoiden ja yksilön itsensä kanssa.

Kuntien laaja tehtäväkenttä takaa monipuolisen alustan, jossa asukkaiden hyvinvointia edistetään. Kunnat tuottavat asukkailleen palveluita aina koulutuksesta puhtaaseen juomaveteen ja kotouttamiseen.

Yhteinen asukas asettaa kuntien eri toimialoille vaateen yhteistyöstä toimialarajat ylittäen. Kuntien tehtävät eivät ole vain erillisiä palveluita asukkaille vaan ne luovat yhteistyössä asukkaille toimivia arjen ratkaisuja ja sujuvan elämän edellytyksiä. Näin mahdollistetaan erilaisista lähtökohdista tuleville ihmisille samanlaiset mahdollisuudet hyvään elämään.

Kuntastrategia ja pormestariohjelma

Tuusulan visio on "Elämisen taidetta kestävästi kasvavassa Tuusulassa". Visio sitoo Tuusulan uudistetun brändin osaksi strategiaa. Elämisen taiteella tarkoitetaan, että jokaisen tuusulalaisen elämä on arvokasta ja jokaisella on mahdollisuus rakentaa Tuusulassa omannäköisensä elämän.

Tuusulan visiota toteuttaa kolme strategista päämäärää:

- Tuusulassa on mahdollisuuksia kasvaa ja menestyä.
- Tuusulassa on hyvä elää.
- Tuusula kehittyy kestävästi.

Mahdollisuuksia kasvaa ja menestyä -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta veto- ja pitovoiman, asumisen ja elinympäristön, yritysten ja työpaikkojen sekä vapaa-ajan, harrastamisen ja kulttuurin näkökulmista. Päämäärän mukaan tarjoamme monipuolisia ja laadukkaita asumisen mahdollisuuksia, yritys- ja työpaikka-alueita sekä harrastamisen ja kulttuurista nauttimisen paikkoja.

Tuusulassa on hyvä elää -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhteisöllisyyden, oppimisen ja osaamisen sekä turvallisuuden näkökulmista. Päämäärä korostaa laadukkaiden palveluiden ja osallisuuden merkitystä ihmisten hyvinvoinnin luomisessa. Päämäärän alla huolehditaan myös kuntalaisten turvallisuudesta. Tuusula uudistaa palveluverkkoaan rakentamalla uusia päiväkotia ja kouluja, jotka tarjoavat myös kuntalaisille yhteisiä olohuoneita ja yhdessä tekemisen paikkoja. Osallisuus, vaikuttaminen ja yhdessä tekeminen voivat tuoda lisää hyvinvointia kaikille.

Tuusula kehittyy kestävästi -päämäärää toteuttamaan on asetettu neljä tavoitetta kestävyys- ja ilmastotekojen, luonnon monimuotoisuuden, liikkumisen ja talouden näkökulmista. Päämäärä tuo esiin kunnan kestävyys- ja ilmastoteot, työn luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen ja esimerkiksi

maankäytön ja liikkumisen merkityksen ilmastoon kannalta kestävässä elämässä. Kestävä kuntatalous sisältyy tämän päämäärän alle ja toteutamme kasvun ja talouden hallintaohjelmaa.

Tuusulan pormestariohjelma 2021-2025 laadittiin heti kuntavaalien jälkeen ja kaikki kuntavaaleissa 2021 valtuutettuja saaneet poliittiset ryhmät allekirjoittivat pormestariohjelman. Pormestariohjelma esittelee niitä päämääriä ja tavoitteita, joita valtuustoryhmillä on Tuusulan kehittämisessä. Pormestariohjelma toimi pohjana Tuusulan kuntastrategian laadinnalle

Pormestariohjelman kärjiksi on nostettu kasvu, talous, elinvoima, liikenne, palvelut, kunnan toimintojen kehittäminen, Korona-exit, kestävä kehitys, kulttuuri, vapaa-aika ja harrastusmahdollisuudet, sivistys sekä kuntalaisten osallistumismahdollisuudet.

Hyvinvointisuunnitelman laadinta

Tuusulassa laaditaan hyvinvointikertomus- ja suunnitelma valtuustokausittain. Keväällä 2021 laadittiin hyvinvointikertomus valtuustokaudesta 2017-2021 ja se hyväksyttiin valtuustossa marraskuussa 2021. Hyvinvointisuunnitelma on laadittu jatkoksi Tuusulan hyvinvointikertomukselle 2017-2021.

Hyvinvointikertomus ja hyvinvointisuunnitelma muodostavat kokonaisuuden. Hyvinvointikertomus kuvaa tuusulalaisten hyvinvoinnin tilaa kymmenien indikaattoreiden valossa sekä raportoi hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden saavuttamista ja tehtyä hyvinvointityötä.

Hyvinvointisuunnitelmassa asetetaan tavoitteet tuusulalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi ja työn johtamiseksi.

Hyvinvointisuunnitelma toimii kokoavana asiakirjana erillisille hyvinvointia edistäville strategisille asiakirjoille. Erilliset hyvinvointia edistävät asiakirjat ovat lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, työllisyysohjelma, turvallisuussuunnitelma, kotouttamisohjelma, ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma, vammaisten hyvinvointisuunnitelma, järjestösuunnitelma ja ehkäisevän päihdetyön suunnitelma. Lisäksi alueellinen hyvinvointisuunnitelma, alueellinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sekä ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma täydentävät Tuusulan hyvinvointisuunnitelmaa tuusulalaisten terveyden edistämisen näkökulmasta.

Hyvinvointisuunnitelmaa toteuttaa koko kuntaorganisaatio.

Hyvinvointisuunnitelma perustuu kuntastrategiaan ja pormestariohjelmaan, ja se on laadittu osallistuvassa prosessissa ja vuoropuhelussa asukkaiden, yhdistysten, vaikuttamistoimielinten (nuorisovaltuusto ja neuvostot) ja hyte-lautakunnan kanssa.

Hyvinvointisuunnitelman rakenne ja tavoiteasetanta perustuvat kuntastrategian päämääriin ja tavoitteisiin. Se mukailee hyvinvointisuunnitelman 2020-2021 ja laajan hyvinvointikertomuksen rakennetta, joissa hyvinvoinnin ilmiöt ja näkökulmat kuvataan yhteisinä kohderyhmästä riippumattomina.

Hyvinvointisuunnitelman toteutumista seurataan vuosittain laadittavassa hyvinvointikertomuksessa ja valtuustokauden päätteeksi laadittavassa laajassa hyvinvointikertomuksessa

Hyvinvointisuunnitelma koottiin poikkihallinnollisena yhteistyönä kunnan hyte-ryhmän toimesta syksyn 2021 aikana.

Tuusulalaisten hyvinvoinnin tila kuvattu hyvinvointikertomuksessa 2017-2021

Valtuustokauden päätteeksi laadittava laaja hyvinvointikertomus on katsaus asukkaiden hyvinvoinnin tilaan ja hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumiseen. Laaja hyvinvointikertomus perustuu THL:n suositukseen kuntien hyvinvointikertomuksen minimitietosisällöstä.

Hyvinvoinnin tilan kuvaaminen korona-ajassa verrattuna valtuustokauden alkuun on haastavaa. Koronan vaikutuksista ei ole vielä kattavasti tilastotietoa. Tuusulalaisten hyvinvointia on tarkasteltu kouluterveyskyselyn ja Finsote-tutkimustulosten lisäksi mm. nuorisobarometrin, korona-ajan tilastojen, perusopetuksen laadun huoltajakyselyn, mielenterveysbarometrin, sosiaalibarometrin, etäopetustutkimuksen, työttömyystilastojen ja poliisin tilastojen valossa.

Hyvinvointikertomuksen 2017-2021 valossa

- tuusulalaiset kokevat olevansa verrattain onnellisia ja elämäänsä tyytyväisiä
- liikuntaa edistetään Tuusulassa aktiivisesti
- aikuisten alkoholia liikaa käyttävien määrä on vähentynyt etenkin 65-vuotta täyttäneiden keskuudessa
- asuinalueeseen ollaan varsin tyytyväisiä
- kirjastojen ja museoiden kävijämäärät ovat olleet kasvussa. Koronavuosi toi Tuusulan museolle ja kirjastoille uusia tapoja toimia
- ehkäistävässä oleva kuolleisuus on laskussa, mutta miesten keskuudessa huumeet ja naisten keskuudessa syövät aiheuttavat ennen aikaisia kuolemia.
- kunnan varhaiskasvatukseen osallistuneiden lasten lukumäärä on kasvanut
- valtaosa lapsista ja nuorista voi hyvin
- vanhempien ja nuorten välinen keskusteluyhteys on hyvää
- kouluterveyskyselyssä (2019) viihtyvyyteen, osallisuuteen ja opettajien toimintaan liittyvät asiat ovat parantuneet yläkouluissamme.
- koulukiusaaminen on alakouluissa laskussa.
- oppimisen arvioinnissa myönteistä kehitystä
- kouluruokailuun ollaan tyytyväisiä

Tuusulalaisten hyvinvoinnissa huolestuttavat asiat

- Työttömien määrä kasvanut koronapandemian myötä
- Yksinäisyys lisääntynyt kaikissa ikäryhmissä, mutta etenkin 65-vuotta täyttäneiden keskuudessa
- aktiivisten toimijoiden määrä vähentynyt
- noin neljännes tuusulalaisista 20-64-vuotiasta uskoo, ettei jaksakaan työskennellä eläkeikään saakka
- aikuisväestön elintavat
- yli puolet ei liiku terveysliikuntasuosituksen mukaisesti
- lähes neljänneksen painoindeksi on yli 30
- lasten ja nuorten vähintään tunnin päivässä liikkuvien määrä on laskenut 2017-2019
- ammatillisessa oppilaitoksessa opiskelevien huolta herättävä päihteiden, nikotiini- tai tupakkatuotteiden käyttö sekä rahapelaaminen
- kohtalaisen ahdistuneisuuden kokeminen nuorten keskuudessa (saman verran kuin Keski-Uusimaalla keskimäärin)

- lastensuojeluilmoitusten määrä on kasvanut vuodesta 2019
- sekä ala- että yläkouluissa yhteisöön kuulumisen kokemuksen lasku
- koulutehtävät eivät innosta ja yläkoululaisista iso osa kokee oppimisentaidoissa vaikeuksia

Tuusulalaisten hyvinvointi ja korona-pandemian vaikutukset

Kuntien ja alueiden yhteisessä hyvinvoinnin edistämisen tehtävässä onnistuminen on erityisen tärkeää koronapandemian kurittamien kansalaisten ja yhteiskunnan kohdalla. Pandemia-aikaa on eletty jo kaksi vuotta keväällä 2022 ja pandemian vaikutukset ihmisten elämiin ja yhteiskuntaan ovat olleet laajat niin hyvinvoinnin kuin terveyden edistämisen näkökulmista.

Yksinäisyyden ja univaikeuksien lisääntyminen koronaepidemian aikana, lomautukset, työttömyys ja taloudellisen tilanteen heikentyminen, huolet tartunnan saamisesta sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden riittämätön saanti ovat heikentäneet tuusulalaisten hyvinvointia. Monet epidemian epäsuotuisista vaikutuksista korostuivat etenkin heikoimmassa asemassa olevilla ihmisillä. Koronapandemian aikana erityistä huolta on herättänyt lasten ja nuorten hyvinvointi. Monet pandemia-ajan rajoitukset ovat koskettaneet etenkin lasten ja nuorten elämää, koulunkäyntiä, harrastamista ja kanssakäymistä ystävien kanssa. Myös ikäihmisten elämään pandemialla on ollut suuret vaikutukset etenkin ennen koronarokotteiden antamaa suojaa. Ikäihmisten liikkumista ja harrastamista rajoitettiin, ja ikääntyneen väestön toimintakyvyn lasku nousi suureksi huoleksi.

Koronaepidemia uhkaakin lisätä ihmisten eriarvoisuutta. Epidemia on osoittanut, että heikoimmassa asemassa olevien ihmisten oikeudet ja tarpeet on otettava paremmin huomioon vastaavanlaisissa kriisitilanteissa. Hyvinvointisuunnitelmaan onkin kirjattu tavoitteita muun muassa yksinäisyyden vähentämiseksi.

Hyvinvointisuunnitelmaa toteuttavat suunnitelmat

Hyvinvointisuunnitelma toimii kokoavana asiakirjana erillisille hyvinvointia edistäville strategisille asiakirjoille. Erilliset hyvinvointia edistävät asiakirjat ovat lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, työllisyysohjelma, turvallisuussuunnitelma, kotouttamisohjelma, ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma, vammaisten hyvinvointisuunnitelma, järjestösuunnitelma, kulttuurihyvinvointisuunnitelma, lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisy-suunnitelma ja ehkäisevän päihdetyön suunnitelma.

Hyvinvointisuunnitelmaa toteuttavat suunnitelmat päivitetään vuosien 2022-2023 aikana ja tuodaan päätöksentekoon seuraavassa aikataulussa

- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (alkuvuosi 2022)
- Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma (alkuvuosi 2022)
- Työllisyysohjelma (alkuvuosi 2022)
- Järjestösuunnitelma (alkuvuosi 2022)
- Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisy-suunnitelma (kevät 2022)

- Turvallisuussuunnitelma (syksy 2022)
- Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma (syksy 2022)
- Vammaisten hyvinvointisuunnitelma (syksy 2022)
- Kulttuurihyvinvointisuunnitelma (2023)
- Kotouttamisohjelma (2023)

Lisäksi alueellinen hyvinvointisuunnitelma, alueellinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sekä ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma täydentävät Tuusulan hyvinvointisuunnitelmaa tuusulalaisten terveyden edistämisen näkökulmasta.

Hyvinvointialueuudistus

Vuoden 2023 alusta lukien vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä 21 hyvinvointialueelle. Poikkeuksena on Helsingin kaupunki, jolla säilyy sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu. Lisäksi HUS-yhtymällä on erikseen säädetty järjestämisvastuu erikoissairaanhoidon liittyvistä tehtävistä omalla alueellaan.

Uudistuksen tavoitteena on:

- turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelut hyvinvointialueella asuville,
- parantaa palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta,
- kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja,
- turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti,
- vastata ikääntymisen ja syntyvyyden laskun aiheuttamiin haasteisiin ja
- hillitä kustannusten kasvua.

Hyvinvointialueilla toimintarakenteita ja -tapoja luodaan ihmislähtöisten palvelukokonaisuuksien aikaansaamiseksi. Tavoitteena on perus- ja erityistason palvelujen entistä parempi yhteen toimivuus, samoin kuin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen ja pelastustoimen palvelujen saumattomuus. Hyvinvointialueen järjestämiä julkisia palveluja ovat esimerkiksi perusterveydenhuolto, erikoissairaanhoido, sosiaalihuolto, hammashoito, mielenterveys- ja päihdepalvelut, vammaispalvelut ja ikääntyneiden asumispalvelut.

Hyvinvointialueiden ja kuntien yhteistyössä painopiste on hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä, mikä vähentää tarvetta sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelu

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä muuttuu hyvinvointialueeksi 1.1.2023, jolloin sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille.

Hyvinvointialueen toiminnan käynnistämiseksi on perustettu väliaikainen hallinto huolehtimaan niistä välttämättömistä voimaannanolain mukaisista toimenpiteistä, jotka on tehtävä lainsäädännön voimaantulon 1.7.2021 jälkeen ennen aluevaltuuston toimikauden alkua 1.3.2022. Väliaikainen valmistelutoimielin (VATE) vastaa hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelusta siihen saakka, kunnes 1.3.2022 toimintansa aloittava aluevaltuusto on valittu ja aluevaltuuston asettama aluehallitus on aloittanut toimintansa. Hyvinvointialueen valmistelua

varten on perustettu erillinen valmistelutoimielin (VATE) alatyöryhmineen. Työryhmät ovat viestintä-, talous-, HR-johtaminen ja osaaminen-, palvelujen järjestäminen-, hallinto- ja laki -, ICT-,

yhdyspinnat, tila-, opiskeluterveydenhuolto-, erityishuoltopiiri-, pelastuslaitos- ja erikoissairaanhoidoryhmä. Lisäksi tiedonkulkua ja valmistelua tukee poliittinen seurantaryhmä.

Tuusulan kunnassa on määritelty edunvalvonnalliset tavoitteet hyvinvointialuevalmistelua varten. Keskeiset edunvalvonnan kokonaisuudet ovat 1. toimivien yhdyspintojen rakentaminen kuntien ja hyvinvointialueen välille, 2. palvelujen verkon ja investointien linjaukset, ja 3. henkilöstösiirrot. Kullekin kokonaisuudelle on asetettu konkreettiset tavoitteet, toimenpiteet, aikataulut ja vastuuhenkilöt. Tavoitteiden edistymistä ja toimenpiteiden toteuttamista seurataan säännöllisesti.

Alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma määrittelee, mitä alueellinen toimija, kuten Keski-Uudenmaan sote kuntayhtymä ja myöhemmin Keski-Uudenmaan hyvinvointialue tekee yhdessä muiden toimijoiden kanssa asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi sekä eriarvoisuuden vähentämiseksi. Alueellinen hyvinvointisuunnitelma kuvaa kuntien ja alueen välistä yhteistyötä ja on tärkeä strategisen johtamisen väline. Alueellinen hyvinvointikertomus kuvaa alueen asukkaiden hyvinvointia indikaattoritiedon valossa.

Alueellinen hyvinvointikertomus

- kokoaa alueen kuntien vahvuudet ja huolenaiheet
- kuvaa alueellisia ja väestöryhmittäisiä eroja hyvinvoinnissa ja terveydessä
- kuvaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteita alueella
- asettaa ja kohdentaa tavoitteita, resursseja ja alueellista toimintaa
- välittää tietoa valtionhallintoon.

Keski-Uudenmaan alueellisen hyvinvointisuunnitelmaan on kirjattu seitsemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitetta, joille on määritelty toimenpiteet.

1. Sairastavuus vähenee
2. Liikkuminen lisääntyy vähän liikkuvien ja liikkumattomien parissa
3. Ylipainoisten ja lihaviiden määrä laskee
4. Yksinäisyyden kokemus vähenee
5. Sähköinen omahoito ja asiointi hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä lisääntyy
6. Mielenterveysongelmien määrä vähenee
7. Päihteiden (nikotiinituotteet, alkoholi, huumeet) käyttö vähenee

Alueellista hyvinvointisuunnitelmaa täydentävät kohderyhmittäiset suunnitelmat, joista hyväksytyinä ovat ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma sekä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma. Valmisteilla ovat ehkäisevän päihdetyön suunnitelma, lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisy-suunnitelma sekä vammaispoliittinen ohjelma. Kohderyhmittäisissä suunnitelmissa toimenpiteissä ns. kuntakortit, joissa on määritelty toimenpiteet kunkin tavoitteen kohdalle ja mitä se kussakin kunnassa

Alla olevissa taulukoissa on kuvattu alueellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden yhteyttä Tuusulan hyvinvointisuunnitelman tavoitteisiin.

Päämäärä: Tuusulassa on mahdollisuuksia kasvaa ja menestyä	Alueellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteet						
Tuusulan hyvinvointisuunnitelman tavoitteet	Sairastavuus vähenee	Liikkuminen lisääntyy	Ylipainoisten ja lihaviin määrä laskee	Yksinäisyyden kokemus vähenee	Sähköinen omahoito ja asiointi hyvinvoinnin ja te- edistämässä lisääntyy	Mt- ongelmien määrä vähenee	Päihteiden käyttö vähenee
1.1. Tarjoamme kunnan palveluverkon kiinteistöjä yhteisöjen käyttöön ja mahdollistamme asukkaiden ja yhteisöjen omaehtoista tekemistä ja kokoontumista				X			
1.2. Palvelumme ja julkiset tilamme ovat saavutettavat, avoimet, turvalliset ja esteettömät				X			
1.3. Huolehdimme palveluiden käytettävyydestä ja laadusta asukkaiden hyvinvoinnin ja toimintakyvyn tukemiseksi				X			
2.1. Edistämme keskusta-alueita, jotka mahdollistavat monipuolisemmat palvelut				X			
3.1. Toteutamme ikääntyneiden yhteisöllisen asumisen hanketta				X			
3.2. Laadimme kartoituksen ikääntyneiden asumisen nykytilasta ja teemme toimenpidesuunnitelman ikääntyneiden asumisen ennakoimiseksi				X			
3.3. Vahvistamme asukkaiden hyvinvointia tarjoamalla viihtyisiä elinympäristöjä	X	X	X	X			
4.1. Mahdollistamme yritysten liiketoiminnan ja työpaikkojen määrän kasvun ja uusien yritysten ja uudenlaisen liiketoiminnan sijoittumisen Tuusulaan							
4.2. Kehitämme yhdenluokun palveluprosessia							
4.3. Tuemme ja painotamme aikuisasiakkaiden osaamisen kehittämistä työllisyyspalveluiden asiakasohjauksessa							
5.1. Luomme ja ylläpidämme puitteet monipuolisen vapaa-ajan ja harrastamisen mahdollisuuksiin	X	X	X	X		X	
5.2. Tarjoamme lapsille ja nuorille maksuttomia matalan kynnyksen harrastuksia kaikissa kouluissa	X	X	X	X		X	

Päämäärä: Tuusulassa on hyvä elää	Alueellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteet						
Tuusulan hyvinvointisuunnitelman tavoitteet	Sairastavuus vähenee	Liikkuminen lisääntyy	Ylipainoisten ja lihavien määrä laskee	Yksinäisyyden kokemus vähenee	Sähköinen omahoito ja asiointi hy- ja te- edistämässä lisääntyy	Mt- ongelmien määrä vähenee	Päihteiden käyttö vähenee
6.1.Kohtaamme tuusulalaiset yhdenvertaisina sukupuolesta, iästä, vammasta, seksuaalisesta suuntautumisesta, vakaumuksesta tai kulttuuritaustasta ja kielestä riippumatta.				X		X	
6.2. Panostamme hyvinvoinnin tukemiseen, syrjäytymisen ehkäisyyn ja yhteisöön sitouttaviin toimiin	X			X		X	X
6.3. Tuemme tuusulalaisten toimintakykyä	X	X	X	X		X	X
7.1. Vahvistamme ja luomme yhteistyörakenteita sekä sujuvia palveluita yhteistyössä eri toimijoiden kanssa				X		X	
7.2. Koulutamme ja koordinoimme vapaaehtoistoimintaa yhdessä yhdistysten kanssa				X			
7.3. Vahvistamme tuusulalaisten yhteisöllisyyttä ja luomme edellytyksiä eri-ikäisten kohtaamisille				X		X	
7.4. Vahvistamme yhteisöllistä toimintakulttuuria				X			
8.1. Vahvistamme tuusulalaisten osallisuutta ja osallisuuden tunnetta elämän ja yhteiskunnan eri osa-alueilla.				X			
9.1. Vahvistamme elinikäistä oppimista					X		
10.1. Tavoittelemme laadukasta ja esteetöntä elinympäristöä		X					
10.2. Vahvistamme tuusulalaisten turvallisuuden tunnetta ja teemme Tuusulasta turvallisempaa paikkaa asua		X			X		
10.3. Teemme kattavaa elintarvikevalvontaa ja terveydellisten olosuhteiden valvontaa	X						

Päämäärä: Tuusula kehittyy kestävästi	Alueellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteet						
Tuusulan hyvinvointisuunnitelman tavoitteet	Sairastavuus vähenee	Liikkuminen lisääntyy	Ylipainoisten ja lihavien määrä laskee	Yksinäisyyden kokemus vähenee	Sähköinen omahoito ja asiointi hy- ja te- edistämässä lisääntyy	Mt- ongelmien määrä vähenee	Päihteiden käyttö vähenee
11.1. Edistämme kestävästä kehitystä	X			X			
11.2. Toimimme vastuullisesti kuluttamisessa ja hankinnoissa							
11.3. Toteutamme ilmasto-ohjelmaa							
11.4. Vaikutamme hyvinvointia ja kestävyttä edistäviin asenteisiin	X	X	X				
12.1. Vahvistamme kuntalaisten luontosuhdetta		X					
12.2. Hyödynnämme aktiivisesti luontoa kasvu- ja oppimisympäristönä		X					
12.3. Seuraamme Tuusulanjärven kunnostusta rehevöitysmittareilla							
12.4. Kehitämme Tuusulanjärven ja Tuusulan jokivarsien virkistyskäyttöä		X					
12.5. Kehitämme viherympäristöjä kuntalaisten tarpeita vastaaviksi		X					
13.1. Kehitämme joukkoliikennettä ja luomme edellytyksiä erilaisille liikkumisen muodoille	X	X	X				

Kuntastrategian 2021-2025 tavoitteet ja toimenpiteet

Tuusulan visio on "Elämisen taidetta kestävästi kasvavassa Tuusulassa". Visio sitoo Tuusulan uudistetun brändin osaksi strategiaa. Elämisen taiteella tarkoitetaan, että jokaisen tuusulalaisen elämä on arvokasta ja jokaisella on mahdollisuus kasvaa täyteen potentiaaliinsa Tuusulassa. Tuusulalla on mahdollisuudet hyvään ja kestäväan kasvuun, mutta sen edellytyksenä on vahva kuntatalous.

Strategiset päämäärät

Tuusulan visiota toteuttavia strategisia päämääriä on kolme:

- Tuusulassa on mahdollisuuksia kasvaa ja menestyä
- Tuusulassa on hyvä elää
- Tuusula kehittyy kestävästi

Mahdollisuuksia kasvaa ja menestyä -päämäärän alle on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta veto- ja pitovoiman, asumisen ja elinympäristön, yritysten ja työpaikkojen sekä vapaa-ajan, harrastamisen ja kulttuurin näkökulmista.

Tuusulassa on hyvä elää -päämäärän alle on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhteisöllisyyden, oppimisen ja osaamisen sekä turvallisuuden näkökulmista.

Tuusula kehittyy kestävästi -päämäärän alle on asetettu neljä tavoitetta kestävyys- ja ilmastotekojen, luonnon monimuotoisuuden, liikkumisen ja talouden näkökulmista.

Valtuustokauden tavoitteet

Päämäärä: Tuusulassa on mahdollisuuksia kasvaa ja menestyä

1. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä
2. Luomme tiiviimpiä keskusta-alueita, jotka mahdollistavat monipuolisemmat palvelut
3. Tarjoamme monipuolisia asumisen mahdollisuuksia varmistamalla tonttitarjonnan ja erilaiset asumismuodot
4. Tarjoamme yrityksille laadukkaita palveluita, osaavaa työvoimaa ja työpaikkatontteja erinomaisilla liikenneyhteyksillä
5. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen.

Päämäärä: Tuusulassa on hyvä elää

6. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme yksinäisyyttä, eriytymistä ja pahoinvointia
7. Vahvistamme kunnan, asukkaiden ja yhteisöjen yhteistyötä ja kumppanuutta. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä.
8. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä.
9. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista
10. Varmistamme arjen ja lähiympäristön turvallisuuden

Päämäärä: Tuusula kehittyy kestävästi

11. Rakennamme kestäväää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa
12. Vaalimme viherympäristöä, vesistöjä ja niiden saavutettavuutta sekä luonnon monimuotoisuutta
13. Kehitämme monipuolista ja sujuvaa liikkumista Tuusulassa ja seudulla
14. Kasvamme taloudellisesti kestävästi rakenteita ja toimintatapoja uudistaen

Yhteinen toimintatapa

Yhteinen toimintatapamme on "Me teemme yhdessä uutta":

Me

Me olemme asukkaita, yhteisöjä, yrityksiä, luottamushenkilöitä ja kunnan työntekijöitä. Me teemme ja toteutamme kunnan strategian. Me luomme kasvavan Tuusulan tarinaa ja tulevaisuutta.

Teemme

Teemme uutta Tuusulaa toisiamme ymmärtäen. Saamme tuloksia aikaan ja onnistumme yhdessä.

Meistä jokainen on merkityksellinen ja voimme tehdä elämisen taidetta joka päivä. Autamme ja kannustamme toisiamme sekä kerromme myönteisiä tarinoita Tuusulasta!

Yhdessä

Saamme voimaa yhteistyöstä, jota rakennamme jokaisessa kohtaamisessa ja keskustelussa. Arvostamme moninaisuutta ja kunnioitamme erilaisuutta. Kannamme vastuuta toistemme hyvinvoinnista. Tarvitsemme kaikkien ideat käyttöön. Yhdessä olemme enemmän.

Uutta

Uutta syntyy luovasti ideoiden. Uutta syntyy rohkeudesta yrittää ja erehtyä. Olemme edelläkävijöitä ja suuntaamme kestävään tulevaisuuteen. Iloitsemme yhdessä pienistäkin onnistumisista!

Elämisen taidetta kestävästi kasvavassa Tuusulassa

Tuusulan strategiset päämäärät ja valtuustokauden tavoitteet

TUUSULASSA ON MAHDOLLISUUKSIA KASVAA JA MENESTYÄ	TUUSULASSA ON HYVÄ ELÄÄ	TUUSULA ON KESTÄVÄSTI KEHITTYVÄ
<p>Veto- ja pitovoima</p> <p>1. Tarjoamme laadukkaita ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä</p>	<p>Hyvinvointi</p> <p>6. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme pahoinvointia, eriytymistä ja yksinäisyyttä.</p>	<p>Kestävyys- ja ilmastoteot</p> <p>11. Rakennamme kestävää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa</p>
<p>Asuminen ja elinympäristö</p> <p>2. Luomme tiiviimpiä keskusta-alueita, jotka mahdollistavat monipuolisemmat palvelut</p> <p>3. Tarjoamme monipuolisia asumisen mahdollisuuksia varmistamalla tonttitarjonnan ja erilaiset asumismuodot</p>	<p>Osallisuus ja yhteisöllisyys</p> <p>7. Vahvistamme kunnan, asukkaiden ja yhteisöjen yhteistyötä ja kumppanuutta</p> <p>8. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä</p>	<p>Luonnon monimuotoisuus</p> <p>12. Vaalimme viherympäristöä, vesistöjä ja niiden saavutettavuutta sekä luonnon monimuotoisuutta</p>
<p>Yritykset ja työpaikat</p> <p>4. Tarjoamme yrityksille laadukkaita palveluita, osaavaa työvoimaa ja työpaikkatontteja erinomaisilla liikenneyhteyksillä</p>	<p>Oppiminen ja osaaminen</p> <p>9. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista</p>	<p>Liikkuminen</p> <p>13. Kehitämme monipuolista ja sujuvaa liikkumista Tuusulassa ja seudulla</p>
<p>Vapaa-aika, harrastaminen ja kulttuuri</p> <p>5. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen</p>	<p>Turvallisuus</p> <p>10. Varmistamme arjen ja lähiympäristön turvallisuuden</p>	<p>Talous</p> <p>14. Kasvamme taloudellisesti kestävästi rakenteita ja toimintatapoja uudistaen</p>

Hyvinvointisuunnitelman 2021-2025 tavoitteet ja toimenpiteet

Hyvinvointisuunnitelman rakenne ja tavoitteet perustuvat kuntastrategian päämääriin ja tavoitteisiin. Suunnitelma mukaillee hyvinvointisuunnitelman 2020-2021 ja laajan hyvinvointikertomuksen rakennetta, joissa hyvinvoinnin ilmiöt ja näkökulmat kuvataan yhteisinä kohderyhmästä riippumattomina.

Päämäärä Tuusulassa on mahdollisuuksia kasvaa ja menestyä

Valtuustokauden tavoite kuntastrategiassa:

1. Tarjoamme laadukkaita ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä

Valtuustokauden tavoitetta toteuttavat hyvinvointisuunnitelman tavoitteet

- 1.1. Tarjoamme kunnan palveluverkon kiinteistöjä yhteisöjen käyttöön ja mahdollistamme asukkaiden ja yhteisöjen omaehtoista tekemistä ja kokoontumista
 - 1.1.1. Mahdollistamme olemassa olevan palveluverkon yhteisökäytön lisäämisen ja uudistamme toimintatapojamme
 - 1.1.2. Luomme yhteisökäyttöön soveltuvia tiloja palveluverkkoa uudistettaessa
- 1.2. Palvelumme ja julkiset tilamme ovat saavutettavat, avoimet, turvalliset ja esteettömät.
 - 1.2.1. Varmistamme tuusulalaisten lähipalvelut. kunnallisen ja alueellisen palveluverkkosuunnitelman mukaan
 - 1.2.2. Tuomme kuntapalveluita yhä lähemmäksi tuusulalaisia digitalisaation avulla.
 - 1.2.3. Otamme mukaan suunnitteluun eri käyttäjäryhmiä prosessin eri vaiheissa
 - 1.2.4. Huomioimme tilojen saavutettavuuden, avoimuuden, turvallisuuden ja esteettömyyden niin uusien tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa kuin saneerattavissakin kohteissa

- 1.3. Huolehdimme palveluiden käytettävyydestä ja laadusta asukkaiden hyvinvoinnin ja toimintakyvyn tukemiseksi
 - 1.3.1. Varmistamme kunkin edellytykset ylläpitää omaa toimintakykyään.
 - 1.3.2. Kehitämme hakeutuvia kirjastopalveluita
 - 1.3.3. Tuemme tuusulalaisia haasteellisissa elämäntilanteissa.
- 1.4. Luomme hyvät yhdyspinnat ja rakenteet yhteistyöhön Hyvinvointialueiden kanssa
 - 1.4.1. Siirrämme Oppilashuollon palvelut hyvinvointialueelle
 - 1.4.2. Onnistumme edunvalvonnassa
 - 1.4.3. Luomme toimivat rakenteet yhteistyöhön
- 1.5. Onnistumme Keusoten omistajaohjauksessa
 - 1.5.1. Palveluiden verkko -ohjelman tavoitteiden toteutuminen
 - 1.5.2. Talousohjaus
- 1.6. Kehitämme sähköisten palveluiden kokonaisuutta digipalvelujen kehittämisspolun mukaisesti
 - 1.6.1. Kehitämme sähköisiä kuntapalveluita helpottamaan kuntalaisten arkea.
- 1.7. Valmistaudumme työllisyyden hoidon järjestämisvastuun siirtoon valtiolta kunnille vuonna 2025
 - 1.7.1. Siirrämme uusien aktivointisuunnitelmien teon Keusotelta kunnille: rakennamme ja jalkautamme asiakkaiden palveluprosessin
 - 1.7.2. Jatkamme valmistelua rakentaen työllisyydenhoidon yhteistoiminta-alueita Keusote-kuntien tai naapurikuntien työllisyysyksiköiden ja TE-toimiston kesken

Valtuustokauden tavoite kuntastrategiassa:

2. Luomme tiiviimpiä keskusta-alueita, jotka mahdollistavat monipuolisemmat palvelut

Valtuustokauden tavoitetta toteuttavat hyvinvointisuunnitelman tavoitteet

- 2.1. Edistämme keskusta-alueita, jotka mahdollistavat monipuolisemmat palvelut
 - 2.1.1. Laadimme asemakaavoja, jotka täydentävät ja monipuolistavat keskustaa
 - 2.1.2. Keskustan julkisen tilan suunnittelussa ja toteutuksessa kiinnitämme erityistä huomiota viihtyisyyteen, turvallisuuteen ja eri käyttäjäryhmien tarpeisiin

Valtuustokauden tavoite kuntastrategiassa:

3. Tarjoamme monipuolisia asumisen mahdollisuuksia varmistamalla tonttitarjonnan ja erilaiset asumismuodot

Valtuustokauden tavoitetta toteuttavat hyvinvointisuunnitelman tavoitteet

- 3.1. Toteutamme ikääntyneiden yhteisöllisen asumisen hanketta
 - 3.1.1. Varaamme tarpeeksi tontteja senioriasumiseen keskeisiltä sijaintipaikoilta.
 - 3.1.2. Kehitämme asuinympäristöjä ikä- ja muistiystävällisiksi.
 - 3.1.3. Tuemme ikääntyneiden yhteisöllisyyttä asuinalueilla.

- 3.2. Laadimme kartoituksen ikääntyneiden asumisen nykytilasta ja teemme toimenpidesuunnitelma ikääntyneiden asumisen ennakoimiseksi.
 - 3.2.1. Laadimme kuntatasoinen toimenpidesuunnitelman ikääntyneiden asumisen monipuolistamiseksi.
 - 3.2.2. Varaudumme lisääntyviin ja muuttuviin ikääntyneiden asumistarpeisiin laatimalla ikäasumisen ennakointisuunnitelman yhteistyössä Keusoten kanssa.

- 3.3. Vahvistamme asukkaiden hyvinvointia tarjoamalla viihtyisiä elinympäristöjä
 - 3.3.1. Kehitämme jalankulku- ja pyöräily-ympäristöjä tarkentamalla mm. Pyöräiliikenteen verkkosuunnitelmaa
 - 3.3.2. Toteutamme Rykmentinpuiston ja Hyrylän keskustan taideohjelmaa ja laadimme Jokelalle ja Kellokoskelle omat taideohjelmat
 - 3.3.3. Kehitämme Tuusulanjärven ranta-alueiden virkistyskäyttöä

Valtuustokauden tavoite kuntastrategiassa

4. Tarjoamme yrityksille laadukkaita palveluita, osaavaa työvoimaa ja työpaikkatontteja erinomaisilla liikenneyhteyksillä

Valtuustokauden tavoitetta toteuttavat hyvinvointisuunnitelman tavoitteet

- 4.1. Mahdollistamme yritysten liiketoiminnan ja työpaikkojen määrän kasvun ja uusien yritysten ja uudenlaisen liiketoiminnan sijoittumisen Tuusulaan
 - 4.1.1. Edistämme uusien yritysalueiden suunnittelua ja rakentamista
 - 4.1.2. Edistämme yritysalueiden liikenneyhteyksien suunnittelua
- 4.2. Kehitämme yhdenluukun palveluprosessia
 - 4.2.1. Edistämme sitä, että yritykset saavat helpommin ja nopeammin apua liiketoiminnan harjoittamiseen liittyviin haasteisiin.
 - 4.2.2. Otamme yritykset mukaan Tuusulan liiketoimintaympäristön kehittämiseen
- 4.3. Tuemme ja painotamme aikuisasiakkaiden osaamisen kehittämistä työllisyyspalveluiden asiakasohjauksessa
 - 4.3.1. Teemme oppilaitosyhteistyötä osaamisen kehittämiseksi
 - 4.3.2. Tuemme aikuisten alanvaihtajien osaamisen ja koulutuksen päivittämistä

Valtuustokauden tavoite kuntastrategiassa

5. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen

Valtuustokauden tavoitetta toteuttavat hyvinvointisuunnitelman tavoitteet

- 5.1. Luomme ja ylläpidämme puitteet monipuolisen vapaa-ajan ja harrastamisen mahdollisuuksiin
 - 5.1.1. Tuemme kaiken ikäisten liikunnallista ja terveellistä elintapaa.
 - 5.1.2. Kehitämme eri-ikäisten liikuntamahdollisuuksia, lähiliikuntapaikkoja ja Tuusulan urheilupuistoa omaehtoisen harrastamisen ja aktiivisen urheilun ympäristöksi ja tapahtumapaikaksi.
- 5.2. Tarjoamme lapsille ja nuorille maksuttomia matalan kynnyksen harrastuksia kaikissa kouluissa
 - 5.2.1. Otamme käyttöön Suomen harrastamisen mallin ja tarjoamme sen mukaisia harrastamismahdollisuuksia
- 5.3. Kehitämme taiteen ja kulttuurin harrastusmahdollisuuksia uusissa ympäristöissä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa
 - 5.3.1. Aloitamme taiteen perusopetuksen Martta Wendelinissä
 - 5.3.2. Luomme uusia käytänteitä harrastamiseen ja kulttuuriin Monioon siirryttäessä
 - 5.3.3. Laajennamme kulttuurikasvatusta osaksi nuorityötä ja toisen asteen opintoja
- 5.4. Laadimme ja toteutamme kulttuurihyvinvointisuunnitelmaa
 - 5.4.1. Tuomme kulttuurin ja taiteen suunnitelmalliseksi osaksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä

5.4.2. Löydämme ratkaisut toiminnan organisointiin ja yhteistyömalleihin sekä kunnan sisällä että hyvinvointialueella

5.5. Parannamme luonto- ja kulttuuriympäristökohteiden palveluita

5.5.1. Toteutamme Halosenniemen kehittämissuunnitelmaa

Päämäärä: Tuusulassa on hyvä elää

Valtuustokauden tavoite kuntastrategiassa

6. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme pahoinvointia, eriytymistä ja yksinäisyyttä.

Valtuustokauden tavoitetta toteuttavat hyvinvointisuunnitelman tavoitteet

6.1. Kohtaamme tuusulalaiset yhdenvertaisina sukupuolesta, iästä, vammasta, seksuaalisesta suuntautumisesta, vakaumuksesta tai kulttuuritaustasta ja kielestä riippumatta.

Tuusulalaiset ovat kunnan suurin voimavara.

6.1.1. Luomme mahdollisuuksien tasa-arvoa

6.1.2. Kotoutamme uusia tuusulalaisia ja tehostamme kotoutumista lisäämällä yhteistyötä verkostojen kanssa

6.1.3. Vakiinnutamme yleisen maahanmuuttajapalvelun osaksi toimintaamme

6.1.4. Kehitämme palveluitamme myös kieli- ja kulttuuritietoisesti, monikulttuurisuutta tukien eriytymistä ehkäisten

6.1.5. Mahdollistamme alueiden monimuotoisuutta ja omaleimaisuutta

6.2. Panostamme hyvinvoinnin tukemiseen, syrjäytymisen ehkäisyyn ja yhteisöön sitouttaviin toimiin

6.2.1. Kehitämme psykososiaalisen tuen mallia osana ohjaamotoimintaa

6.2.2. Kehitämme oppilaanohjausta ja oppilashuollollisia palveluja

6.2.3. Löydämme toimivia malleja koulukäymättömyyden ehkäisemiseen ja tuemme oppilaiden kiinnittymistä koulunkäyntiin

6.2.4. Laajennamme varhaiskasvatuksessa perheohjaajien työtä.

6.2.5. Työntekijöiden lisääminen nuorisotyön yksiköihin palvelun vahvistamiseksi

6.3. Tuemme tuusulalaisten toimintakykyä

- 6.3.1. Mahdollistamme yksilöllisen ja joustavan palveluohjauksen sitä tarvitseville kuntalaisille koulutukseen hakeutumisen, työpolun tai kotoutumisen nivelvaiheissa
- 6.3.2. Etsimme ja sovimme sujuvat yhteistyö- ja toimintamallit sosiaali- ja terveystalveluiden järjestäjän Keusoten kanssa
- 6.3.3. Mahdollistamme yhteisöön kuulumista mm. ennaltaehkäisevällä nuorisotyöllä ja perhetyöllä sekä Hyvän Tuulen Tupien toiminnalla.
- 6.3.4. Panostamme ikäihmisten hyvinvointiin, terveyden edistämiseen sekä heille suunnattuihin palveluihin
- 6.3.5. Lisäämme maahanmuuttajien osallisuutta

Valtuustokauden tavoite kuntastrategiassa

7. Vahvistamme kunnan, asukkaiden ja yhteisöjen yhteistyötä ja kumppanuutta

Valtuustokauden tavoitetta toteuttavat hyvinvointisuunnitelman tavoitteet

7.1. Vahvistamme ja luomme yhteistyörakenteita sekä sujuvia palveluita yhteistyössä eri toimijoiden kanssa

- 7.1.1. Toteutamme järjestösuunnitelmaa ja sen tavoitteista
- 7.1.2. Vahvistamme tietoperustaisuutta palvelujen suuntaamisessa ja kehittämisessä.
- 7.1.3. Yhteistyörakenteiden vahvistaminen Keusoten kanssa hyvinvointialueelle siirryttäessä, erityisesti opiskeluhuollon palveluiden saatavuuden turvaaminen
- 7.1.4. Varmistamme palveluiden saavutettavuuden

7.2. Koulutamme ja koordinoimme vapaaehtoistoimintaa yhdessä yhdistysten kanssa.

- 7.2.1. Kehitämme ja koordinoimme vapaaehtoistoimintaa yhdessä yhdistysten kanssa.
- 7.2.2. Solmimme kumppanuuksia ja lisäämme kolmannen sektorin toiminta- aluetta koskevaa koordinaointia
- 7.2.3. Hyödynnämme yhdistystoimijoiden kokemusta, asiantuntijuutta ja saatavilla olevaa hyvinvointitietoa asukkaiden hyvinvoinnin edistämässä
- 7.2.4. Tuemme yhdistyksiä jakamalla avustuksia ja myöntämällä maksuttomia tai edullisia tiloja yhdistysten käyttöön

7.3. Vahvistamme tuusulalaisten yhteisöllisyyttä ja luomme edellytyksiä eri-ikäisten kohtaamisille

- 7.3.1. Luomme kohtaamisen paikkoja ja yhteisötiloja
- 7.3.2. Tarjoamme mahdollisuuksia ja tukea asukkaiden omaehtoiselle tekemiselle eri puolilla kuntaa (tiloja, lupia, avustuksia jne.)
- 7.3.3. Vahvistamme sukupolvien vuorovaikutusta esim. Kulttuuri kaikille-hankkeessa
- 7.3.4. Vahvistamme dialogista toimintatapaa mm. Erätauko-menetelmää hyödyntäen.

7.4. Vahvistamme yhteisöllistä toimintakulttuuria

- 7.4.1. Kehitämme yhteisöllisyyttä sosiaalisten taitojen oppimisen kautta: mm. Prokoulu-hanke, positiivinen CV (laaja-alaisten taitojen ansioluettelo) koulunuorisotyö
- 7.4.2. Edistämme museoiden, kirjaston, tapahtumien toimintaa yhteisinä toimintapaikkoina

Valtuustokauden tavoite kuntastrategiassa

- 8. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä

Valtuustokauden tavoitetta toteuttavat hyvinvointisuunnitelman tavoitteet

- 8.1. Vahvistamme tuusulalaisten osallisuutta ja osallisuuden tunnetta elämän ja yhteiskunnan eri osa-alueilla.
 - 8.1.1. Luomme edellytyksiä etenkin heikommassa asemassa ja syrjäytymisvaarassa olevien ihmisten osallisuudelle
 - 8.1.2. Tuomme erityisryhmien äänen kuuluviin kunnan valmistelussa, toiminnassa ja päätöksenteossa (mm. osallistuvat valmisteluprosessit ja EVA-menettely)
 - 8.1.3. Varmistamme, että tietoa ja neuvontaa on tarjolla kasvokkain ja kirjallisessa
 - 8.1.4. Huomioimme eri monikielisyyden ja monikulttuurisuuden osallisuuden kehittämisessä.
 - 8.1.5. Vahvistamme ja tuemme nuorten aikuisten luottamusta omiin vaikuttamismahdollisuuksiin
 - 8.1.6. Kehitämme nuorille aikuisille soveltuvia vaikuttamisen kanavia

Valtuustokauden tavoite kuntastrategiassa

- 9. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista

Valtuustokauden tavoitetta toteuttavat hyvinvointisuunnitelman tavoitteet

- 9.1. Vahvistamme elinikäistä oppimista
 - 9.1.1. Huolehdimme eri-ikäisten koulutuksellisesta tasa-arvosta ja oppimiserojen kaventamisesta
 - 9.1.2. Kehitämme oppimisen tuen muotoja ja vahvistamme henkilöstön osaamista tuen antamiseen lähikoulussa (inkluusio)
 - 9.1.3. Kehitämme kieli- ja kulttuuritietoista opettamista ja monikulttuurista osaamista.
 - 9.1.4. Tuemme elämän eri nivelvaiheissa
 - 9.1.5. Tarjoamme kaikenikäisille luentoja, opastusta ja harrastusmahdollisuuksia mm. kirjastoissa ja Tuusulan opistossa.
 - 9.1.6. Tuemme ja painotamme aikuisten osaamisen kehittämistä asiakasohjaustyössä.
 - 9.1.7. Vahvistamme henkilöstön hyvinvointia (vuorovaikutus, monikulttuurisuus, digitaidot, hyvinvointitaidot)

Valtuustokauden tavoite kuntastrategiassa

10. Varmistamme arjen ja lähiympäristön turvallisuuden

Valtuustokauden tavoitetta toteuttavat hyvinvointisuunnitelman tavoitteet

10.1. Tavoitlemme laadukasta ja esteetöntä elinympäristöä

- 10.1.1. Vähennämme hiilidioksidipäästöjä sekä lisäämme uusiutuvan energian osuutta.
- 10.1.2. Teemme laadukasta sisäilmatyötä

10.2. Vahvistamme tuusulalaisten turvallisuuden tunnetta ja teemme Tuusulasta turvallisempaa paikkaa asua

- 10.2.1. Viemme teoiksi turvallisuussuunnitelman toimenpiteet (mm. turvallisuusjohtamisjärjestelmän mukaisen vastuunjaon sekä valmiuskeskusten perustamisen)
- 10.2.2. Vahvistamme turvallisuuden tunnetta kodeissa ja lähiympäristöissä sekä lisäämme viihtyisyyttä lähiympäristöissä
- 10.2.3. Varmistamme turvalliset liikenneyhteydet
- 10.2.4. Toteutamme vuosittain liikenneturvallisuushankkeita
- 10.2.5. Huolehdimme digitaalisten palveluiden sujuvasta ja turvallisesta käytöstä
- 10.2.6. Edistämme turvallista keskustelukulttuuria some-ympäristössä

10.3. Teemme kattavaa elintarvikevalvontaa ja terveydellisten olosuhteiden valvontaa

Päämäärä: Tuusula kehittyy kestävästi

<p>TUUSULAN STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT</p> <p>TUUSULA KEHITTYY KESTÄVÄSTI</p> <p>Rakennamme yhdessä vastuullista ja kestäväää Tuusulaa.</p>	<p>KESTÄVYYS- JA ILMASTOTEOT</p> <p>11. Rakennamme kestäväää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa.</p>
	<p>LUONNON MONIMUOTOISUUS</p> <p>12. Vaalimme viherympäristöä, vesistöjä ja niiden saavutettavuutta sekä luonnon monimuotoisuutta.</p>
	<p>LIKKUMINEN</p> <p>13. Kehitämme monipuolista ja sujuvaa liikkumista Tuusulassa ja seudulla.</p>
	<p>TALOUS</p> <p>14. Kasvamme taloudellisesti kestävästi rakenteita ja toimintatapoja uudistaen.</p>

Valtuustokauden tavoite kuntastrategiassa

11. Rakennamme kestäväää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa

Valtuustokauden tavoitetta toteuttavat hyvinvointisuunnitelman tavoitteet

- 11.1. Edistämme kestäväää kehitystä
- 11.2. Toimimme vastuullisesti kuluttamisessa ja hankinnoissa
- 11.3. Toteutamme ilmasto-ohjelmaa
- 11.4. Vaikutamme hyvinvoinnin ja kestävyyttä edistäviin asenteisiin

- 11.4.1. Luomme keskustelukulttuurin, jolla kutsumme mukaan vaikuttamaan hyvinvoinnin ja ympäristön kestävyyttä edistäviin asenteisiin ja teemme tavoitteen mukaisia toteutusratkaisuja

Valtuustokauden tavoite kuntastrategiassa

12. Vaalimme viherympäristöä, vesistöjä ja niiden saavutettavuutta sekä luonnon monimuotoisuutta

Valtuustokauden tavoitetta toteuttavat hyvinvointisuunnitelman tavoitteet

- 12.1. Vahvistamme kuntalaisten luontosuhdetta.
- 12.2. Hyödynnämme aktiivisesti luontoa kasvu- ja oppimisympäristönä.
- 12.3. Seuraamme Tuusulanjärven kunnostusta rehevöitymismittareilla
- 12.4. Kehitämme Tuusulanjärven ja Tuusulan jokivarsien virkistyskäyttöä
- 12.5. Kehitämme viherympäristöjä kuntalaisten tarpeita vastaaviksi

Valtuustokauden tavoite kuntastrategiassa

13. Kehitämme monipuolista ja sujuvaa liikkumista Tuusulassa ja seudulla

Valtuustokauden tavoitetta toteuttavat hyvinvointisuunnitelman tavoitteet

- 13.1. Kehitämme joukkoliikennettä ja luomme edellytyksiä erilaisille liikkumisen muodoille
 - 13.1.1. Huomioimme liikennesuunnittelussa kevyen liikenteen tekemällä esimerkiksi pyöräliikenteen edistämissuunnitelman ja toteuttamalla sitä
 - 13.1.2. Pidämme joukkoliikenteen kustannustehokkaana ja liikkumistarpeita vastaavana
 - 13.1.3. Huolehdimme liikkumisen sujuvuudesta ja turvallisuudesta kaikkialla Tuusulassa

Valtuustokauden tavoite kuntastrategiassa

14. Kasvamme taloudellisesti kestävästi rakenteita ja toimintatapoja uudistaen